

תחום ילד ונוער

ילדים ובני נוער הם העתיד שלנו. השנים בהם הם גדלים ומתפתחים יעצבו את אישיותם הבוגרת. המחלקה לשירותים חברתיים פועלת לאיתור ילדים ונוער הנמצאים במצבי סיכון, בשיתוף עם יחידת קידום נוער ורכזי הנוער ביישובים, על מנת לסייע להם להימנע ממצבי סיכון ומשבר ולהוציא אל הפועל את יכולותיהם בצורה המיטבית.

וועדות תכנון טיפול והערכה

מסגרת לדיון בצוות בין שירותי ורב מקצועי, לצורך אבחון וקבלת החלטות לגבי תכניות טיפול בילדים ונוער יחד עם המשפחה, המסגרת החינוכית, השירות הפסיכולוגי, קב"ס וגורמים נוספים המטפלים בילד. הוועדות מתקיימות בנוכחות ההורים ובשקיפות מלאה על מנת להגיע לתוכנית הטיפולית הטובה ביותר עבור הילד והמשפחה. התוכנית הטיפולית מיועדת לטיפול בילד במסגרת המשפחה והקהילה.

מוגנות ילדים ונוער - תכנית המגן

היישוב הקהילתי מתאפיין בחופש יחסי אותו מעניקים ההורים לילדיהם. יחד עם זאת, יש לקיים רמה גבוהה של ערנות ושמירה על הילדים לבל יפגעו, רגשית או פיזית. במחלקה לשירותים חברתיים עובדים עו"סים לפי חוק הנוער, שהינם עובדים סוציאליים אשר החוק מקנה להם סמכויות התערבות כדי לשמור על קטינים ולדאוג לשלומם וזאת במקרה של חשד לפגיעה בקטינים.

לעו"ס לפי חוק הנוער מינוי מיוחד משר הרווחה להגנה וטיפול במצבי סיכון של קטינים תוך שיתוף פעולה מלא עם עו"ס המשפחה וגורמים בקהילה.

עיקרי חוק העונשין - חובת הדיווח

על פי החוק, כל אדם, ובפרט אם הוא עובד חינוך או בריאות, אשר יודע על קטין שנפגע באופן פיזי או מיני ע"י **האחראי על הקטין**, חובה עליו לדווח למשטרה או לעו"ס לפי חוק הנוער. האחראי על הקטין הם: בני משפחה מקרבה ראשונה או האחראים עליו במסגרת החינוכית פורמאלית או לא פורמאלית.

כאשר מדובר בפגיעות בקטין שנעשו ע"י מי שאינו מוגדר כאחראי עליו, מוטלת החובה על ההורים לטפל בילדם תוך אפשרות לקבל ייעוץ מקצועי מעו"ס לפי חוק הנוער. איך פונים? למוקד תוכנית המגן בטלפון 02-9978335. במקרה חירום לאחר שעות העבודה יש לפנות למוקד בנימין, אשר יפנה את הטיפול לכונן חוק נוער.

טיפול בפגיעות מיניות

טיפול בילדים ונוער שעברו פגיעה מינית. הטיפול כולל הגנה, אבחון והערכה, התערבות עו"ס לחוק הנוער, התערבות פסיכוכינית וטיפול פסיכולוגי בנפגעים אצל מטפלים מומחים לתחום ובמימון מלא של משרד הרווחה.

השמה במעונות יום על פי חוק פעוטות בסיכון

אמהות עובדות זכאיות להנחה לפי הנחיות משרד התמ"ת ועליהן לפנות ישירות למחלקת מעונות במועצה. הקריטריונים להשמה במעון דרך מחלקת הרווחה: אם שאינה עובדת או עובדת פחות מ-20 שעות שבועיות ומתקיים בה אחד מהמצבים הבאים:

1. פעוט מעוכב התפתחות (לפי אשור רפואי)
2. נכות או בעיה רפואית קשה של אחד ההורים (לפי אשור רפואי)
3. קושי של ההורים לטפל בפעוט המסכן את הפעוט - לפי המלצת עו"ס.

סיבות כלכליות ואחרות אינן בקריטריונים להשמה.

לכל הקריטריונים יש להגיש אסמכתאות בכתב וכן אשורי הכנסות עדכניים. ההחלטה ניתנת לאחר דיון בוועדת תכנון טיפול לפי חוק פעוטות בסיכון המתקיימת בנוכחות ההורים.

שירותים ייחודיים לילד ונוער:

נתיבים להורות

תכנית מקיפה המעניקה טיפול משפחתי ופרטני אינטנסיבי לכלל בני המשפחה, בכדי להביא לשיפור התפקוד ההורי והמשפחתי, כל זאת בכפוף להחלטת ועדה לתכנון טיפול.

תוכנית ראשית

תוכנית להדרכת הורים בבית המשפחה. ההדרכה ניתנת באופן אינטנסיבי ע"י עו"ס מקצועית וכן מדריכה. התוכנית מיועדת למשפחות עם ילדים קטנים הזקוקים להדרכה הורית. הכניסה לתוכנית זו באמצעות פנייה לעו"ס המשפחה ובכפוף להחלטת ועדה לתכנון טיפול במשפחה.

מועדוניות

מועדונית היא מסגרת חינוכית - טיפולית משלימה הפועלת לאחר שעות הלימודים, חמישה ימים בשבוע. הילדים מקבלים העשרה לימודית וחברתית, סיוע בשיעורי בית וארוחה חמה. בנוסף, טיפול אישי וקבוצתי רגשי. המחלקה לשירותים חברתיים מפעילה מספר מועדוניות ביישובים, בשיתוף אגף החינוך.

חונכים לילדים ונוער

מימון חונך למספר שעות בשבוע למתן תמיכה רגשית, לטיפוח אישי, ורכישת מיומנויות למידה וכישורים חברתיים.

טיפולים רגשיים קבוצתיים ופרטניים לילדים

ניתנים טיפולים רגשיים לילדים על פי חוות דעת של עו"ס המשפחה וזאת לאחר מיצוי זכויות בקופת החולים.

הנחייה קבוצתית להורים

המחלקה מקיימת קבוצות להדרכה הורית ביישובים שונים, בשיתוף רכזות הקהילה ביישובים.